

**Meeqqat ulloq unnuarlu angerlarsimaffiit inissinneqarsimasut qanoq
akulikitsigisumik kommunit Naalakkersuisullu inissiissuussimanertik tunngavigalugu
nakkutiilliartorlutik misissuisarnissarnissamik pisussaaffeqarnissaanik Naalakkersuisut
sulissuteqaqqullugit peqquneqarnissaanik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut
siunnersuut**
(Inatsisartunut ilaasortamit Jane Petersen, Inuit Ataqatigiit, saqqummiunneqartoq)

pillugu

Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliap

ISUMALIUTISSIISUTAA

Aalajangiiffigisassatut siunnersuutip aappassaaneerpeqarnerani saqqummiunneqartoq

Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliap suliarinninnermini kingullermik ukuninnga inuttaqarpoq:

Inatsisartunut ilaasortaq Olga P. Berthelsen, Inuit Ataqatigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Debora Kleist, Inuit Ataqatigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Isak Hammond, Inuit Ataqatigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Astrid Fleischer Rex, Demokraatit
Inatsisartunut ilaasortaq Knud Kristiansen, Atassut
Inatsisartunut ilaasortaq Ruth Heilmann, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Malik Berthelsen, Siumut

UKA 2011-mi ulloq 11. oktober siullermeerinerup kingorna siunnersuut una Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliamit sukumiinerusumik suliarineqartussanngorlugu innersuunneqarpoq.

Siunnersuutip imarisai siunertaalu

Meeqqanut inuusuttunullu ulloq unnuarlu angerlarsimaffinni nakkutiilliilluni misissuinerit amerlassusissaasa minnerpaaffilerneqarnissaat pillugit malittarisassanik aalajangersaanissaq aalajangiiffigisassatut siunnersuummik matuminnga saqqummiussinnermini siunnersuuteqartup siunertaraa. Maleruagassat taakku Naalakkersuisut ataanni oqartussaasunut susassaqtunut kiisalu kommuninut inissiinnermut oqartussaasunut atuutissapput.

Siunnersuutip Inatsisartuni siullermeerneqarnera

Siunnersuut taama iluseqartoq siullermeerinermi isumaqatigiinngissutigineqarpoq. Siunnersuummut tunngatillugu isumaqatigiinnginneq nakkutilliinerup nukittorsarneqarnissaanik pisariaqartitsinnermut tunnganngilaq. Siunnersuutip matuma naliliiffigineqarneranut atatillugu isumaqatigiinngissuteqarneq ataatsimiititaliamit inassuteqaatigineqartut ataanni nassuiaatigineqarpoq.

Naalakkersuisut, Inuit Ataqtigiit, Demokraatit aamma Kattusseqtigiit Partiiata siunnersuut tapersersinnaavaat, Siumulli Atassutillu siunnersuutip akuersissutigineqarnissaa inassutigisinnaanagu.

Tamanna tunngavigalugu aammalu siullermeerinermi oqallinneq innersuussutigalugu siunnersuummik suliarinninneq Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliamit aallarnerneqarpoq.

Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninnera

Meeqqanik inuusuttunillu angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasunik nakkutilliineq pillugu siunnersuut Inatsisartunit 2010-mi inaarlugu suliarineqartoq ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq. Taamaalillunilu UKA 2010-mi siunnersuut UKA 2010/52 akuersissutigineqarpoq. Meeqqat inuusuttullu angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasut atugaannik nakkutilliinerup nukittorsarneqarnissaanik aalajangersaasumik Ilaqutariinnermut Ataatsimiititaliaq isumaliutissiissuteqarpoq. Siunnersuummut UKA 2010/52-imut tunngatillugu Inatsisartut aalajangiinnerannut malitseqartitsissutitut siunnersuummik suli nalunaarutiginnittoqanngilaq.

Meeqqanik inuusuttunillu inissinneqarsimasunik nakkutilliinerup nukittorsarnerata saniatigut inissiiffinni pissutsit aamma isiginiarneqassasut UKA 2010/52-imut ataatsimiititaliap isumaliutissiissutaani Ilaqutariinnermut Ataatsimiititaliamit tikkuarneqarpoq. Siunnersuummi UKA 2010/52-imi meeqqat inuusuttullu ulloq unnuarlu angerlarsimaffinni inissinneqarsimasut kisimik pineqanngillat, siunnersuullu meeqqanut inuusuttunullu angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasunut tamanut tunngalluni.

Siunnersuummi matumani siunnersuuteqartup allataatut meeqqat inuusuttullu nunatsinneersut amerlasuut angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimapput. Meeqqat inuusuttullu taakku ilaatigut ulloq unnuarlu angerlarsimaffinni nunatsinni nunattalu avataani inissinneqarsimapput, inissinneqarsimasulli amerlanersaat kommuninit akuerisaallutik ilaqutariittut paarsisartuni inissitaapput. Aammalu meeqqat inuusuttullu arlallit nammineq aaqqissuullugu ilaqutariinni paarineqarlutik piffissami sivikinnerusumi sivisunerusumiluunniit alliaartortarput. Kiisalu meeqqat inuusuttullu ikinnerit ilaqutariinni inuussutissarsiutigalugu paarsisartuni inissinneqarsimapput.

Inissiinernut tunngaviusut assigiinngisitaartuupput, matumanili erseqqinnerusumik tikinneqassanatik. Inissiinerit ataasiakkaat sivilissusiat assigiinngisitaartorujussuuvoq. Inissiinerit ilaat ullunik sapaatillu akunnerinik sivilissuseqartarput, ilaalli ataavernerullutik meeraanermi siusissumit 18-iliinissap tungaanut ingerlasarlutik. Nakkutilliisussaataanerup maleruagassiornissaani pissutsit taakku aamma isiginiarneqassapput.

Ataatsimiititaliamit erseqqissarneqassaaq meeqqat inuusuttullu angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasut amerlanersaat kommuninit akuerisaallutik ilaqutariittut paarsisartuni inissinneqarsimammata. Meeqqalli inuusuttullu ulloq unnuarlu angerlarsimaffinni inissinneqarsimasut siunnersuummi matuni qitiutinneqarput. Ulloq unnuarlu angerlarsimaffiit akuerisaasut Namminersorlutik Oqartussanit, kommuninit namminersortunillu ingerlanneqarput.

Meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu maleruagassat naapertorlugit meeqqanut ataasiakkaanut iliuusissatut pilersarusiortussaataaneq, nammineq aaqqissuullugu ilaqutariinni paarineqartut eqqaassanngikkaanni, angerlarsimaffiup avataanut inissiinernut tamanut tunngatillugu atuuppoq.

Pisussaaffiup tamatuma eqquutsinneqarneranik kommunalbestyrelsip nakkutiginninnissaata pingaaruteqassusia Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliamit erseqqissarneqassaaq.

Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliaq naapertorlugu iliuusissatut pilersaarutip taassuma inissiinerup ingerlanissaanut najoqqutassatut aalajangiusimaneqarnissaa pingaaruteqarpoq. Meeqqanut inuusuttunullu inissitanut perorsaaneq katsorsaanerlu tamarmiusoq meeqqanut ataasiakkaanut iliuusissatut pilersaarutit aallaavigalugit pilersarusiorneqassaaq. Meeqqanut ataasiakkaanut pilersaarummi katsorsaanerlu meeqqap pisariaqartitaasa immikkut ittut eqquutsinneqarnissaat isiginiarneqassapput meeqqamullu pitsaanagerusussaq aallaaviussalluni. Itisiliilluni iliuusaasinnaasunut, katsorsaanisamat pilersaarutitut imaluunniit perorsaanerlutik pilersaarutitut inissiivinnit ataasiakkaanit suliarineqarajuttunut inunnut ataasiakkaanut iliuusissatut pilersaarutit najoqqutaassapput. Inissiiviit iliuusissatut pilersaarutitut suliaqarnissaat inatsisikkut aalajangersarneqanngimmat ataatsimiititaliamit oqaatigineqassaaq, meerarli inissinneqarsimasoq iliuusissatut pilersarusiunneqarsimanngippat inissiiviusup iliuuseqarnissaa pissusissamisoorpoq.

Inatsit naapertorlugu iliuusissatut pilersaarutikkut meeqqamut inissinneqarsimasumut anguniagaqarfiusumik iliuuseqarnissaaq qulakkeerneqassaaq. Inissiinerup sivilissusissaa inissinneqarsimasumut tunngatillugu iliuusissatut pilersarusiami allassimassaaq.

Piffissaagallartillugu eqqortumillu meeqqat inuusuttullu inissinneqartarnissaasa pingaaruteqarnera Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliamit erseqqissarneqassaaq. Allatut oqaatigalugu inissinneqartup pisariaqartitaata inissiivimmit naammassineqarsinnaanerat aammalu tamatuma inissinneqartumut iliusissatut pilersaarummut sanilliullugu naapertuussarneqarnissaa nakkutigissallugu pingaaruteqarpoq.

Nakkutilliinnermut tunngasumik maleruagassat atuuttut nukittorsarneqarnissaasa pisariaqartinneqarnera Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliamit uppersarneqassaaq. Tamatumani amerlassutsit pitsaassuserlu eqqarsaatigalugit.

Pineqartoq pillugu maleruagassat Naalakkersuisut akissuteqaataanni saqqummiunneqartut iluserisamikkut imarisamikkullu naammattumik erseqqinngillat. Nakkutilliinissamut pisussaaffiup erseqqinnerusumik imarisai erseqqissumik maleruagassiuunneqarsimanngippata kommuni taamatullu Naalakkersuisuni oqartussaasut nalornilersinnaasarput. Nakkutilliineq qanoq ingerlanneqassava suullu nakkutigineqassappat? Ilaqutariinni paarsisartuni inissiinerit nakkutilliinnermut aamma ilaappat aammalu nakkutilliineq ilaqtariinnut paarsisartunut aamma sammitinneqassava? Tassanngaannartumik aammalu oqilisaassinertut inissiinerit pineqartillugit nakkutilliinerit ingerlanneqartassappat? Meeqqamut piffissami sivikinnerusumi sapaatip akunneranik ikittuinnarnik sivisussuseqartumi angerlarsimaffiup avataanut inissiinnermut atatillugu nakkutilliineq aammalu meeqqamut ukiunik arlalinnik sivisussuseqartumi angerlarsimaffiup avataanut inissiinnermut atatillugu nakkutilliineq assigiinngissuseqarpat? Nakkutilliartornissat siumut ilimasaarutigineqareertassappat tamannalu qanoq akulikitsigisumik pisassava? Nakkutilliinnermi nalunaarusiat qanoq annertutigisumik suliarineqartassappat, inissiinerlu pillugu nakkutilliisoq isorisaqartillugu, aamma nakkutilliineq pillugu nalunaaruteqarnissamut malitseqartitsinissamullu kina pisussaaffeqarnersoq pillugu qanoq ingerlatsisoqartassava? Oqaatigineqareersutut apeqqutit attuumassutillit amerlapput, taamaattumillu maleruagassat nukittorsarneqarnissaat erseqqissarneqarnissaallu pisariaqartinneqarpoq.

Meeqqat inuusuttullu inissinneqartut piffissami sivikinnerusumi siviuserusumiluunniit angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasarnerat nakkutilliinerit akuttussusissat eqqarsaatigalugu suliaasaqarfik pillugu siunnersuutaajumaartumi ilanngullugu eqqarsaatigineqassaaq. Meeqqat inissinneqarsimasut tamarmik qanorlu annertutigisumik nakkutilliivigineqassanersut aammalu nakkutilliineq inissiiviusimasunut tamanut sammitinneqassanersuq siunnersuutaajumaartumi ersersinneqassaaq. Oqaatigineqareersutut siunnersuut una meeqqanut inuusuttunullu ulloq unnuarlun angerlarsimaffinnut akuerisaasunut inissinneqarsimasunut immikkut sammititaavoq. Meeqqalli inuusuttullu ilaqtariinni paarsisartuni inissinneqarsimasut eqqarsaatigalugit maleruagassiorneq qanoq ittuusanersuq isummerfigissallugu pisariaqarpoq.

Maleruagassiornissami minnerunngitsumik kommunit nakkutilliisussaataanerannut tunngatillugu ersarissarneqassaaq nakkutilliisussaataaneq kommunimit meeqqap inissinneqarfigisaanit nakkutigineqassanersoq imaluunniit kommunii inissiisoq nakkutilliisussaataanersoq.

Meeqqanut Kalaallit Nunaata avataanut inissinneqarsimasunut tunngatillugu nakkutilliisussaataanerup Naalakkersuisoqarfiup ataani immikkoortortamit inissiinermik akuersissutiginnissimasumit isumagineqarnissaa pissusissamisoortutut isumaqarfiginarpoq. Isumagineqarnera Kalaallit Nunaata Københavnimi Sinniisoqarfiani sulisut aqutugalugit pisinnaavoq.

Ilaqutariinnik paarsisartunik nakkutilliineq Naalakkersuisunit naliliiffigineqartussaq eqqarsaatigalugu, nakkutilliineq taanna erseqqinnerusumik maleruagassiorneqartussatut siunnersuutigineqarpat, nakkutilliinerup taassuma nalinginnaasumik nakkutilliinertut ingerlanneqarnissaa isumaliutigineqarsinnaavoq, taamaalillunilu ilaqutariinnik paarsisartunik nakkutilliineq kommunimit ilaqutariinnik paarsisussanik akuersisumit ingerlanneqassalluni, meeqqalli paarineqartup peroriartornermini ineriartornerminilu atugaanik nakkutilliineq kommunimit inissiisumit isumagineqassalluni. Matumanissaaq kommunini sulisoqarneq aningaasaqarnerlu aalajangiisuulersinnaapput. Kommuni inissiisoq kommunilu tiguisuusoq inissinneqartumut iliuusissatut pilersaarut aallaavigalugu nakkutilliinerup ilaanik ineriartornermut perorsaanermullu tunngasumik pilertortumik qularnaatsumillu ingerlatsisinnaapput. Nakkutilliinermi perorsaanermut katsorsaanermullu pissutsinut illuatungaatigut sammitinneqarsinnaavoq aappaatigullu inunnut ataasiakkaanut iliuusissatut pilersaarutinut sammitinneqarsinnaalluni. Tamanna suliassaqarfik pillugu siunnersuutaajumaartumi erseqqinnerusumik maleruagassiuunneqassasoq ataatsimiititaliamit naatsorsuutigineqarpoq.

Inunnut ataasiakkaanut iliuusissatut pilersaarutit ingerlatsinermik nakkutilliinerup ilaatut isigineqarsinnaanngimmata erseqqissarneqassaaq. Taamaattumillu ingerlatsinermik nakkutilliinermi qitiutinneqassaaq perorsaanermik suliniarnermi inunnut ataasiakkaanut iliuusissatut pilersaarutit inissiivigineqartumit nalinginnaasumik qanoq atorneqarnerut.

Meeqqat angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasut ukiumut arlaleriarluni nakkutilliartorfigineqartassappata nunatta sananeqaataata siamasissumillu inoqarfeqarnerata kingunerisaanik sulisut aningaasallu annertuut atorneqartariaqassapput. Suliassaqarfimmi inatsisinik nutarterinissami aggersumi, Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliap Naalakkersuisut akissuteqaataanni maluginiagaatut UPA 2012-imi saqqummiunneqartussami, tamanna Naalakkersuisut isummerfigisariaqassavaat.

Siunnersuut UKA 2010/52-imik Inatsisartut aalajangiinerat siunnersuummullu matumunnga oqaaseqaatit aallaavigalugit siunnersuutip, meeqqanik inuusuttunillu angerlarsimaffiup avataanut inissineqarsimasunik nakkutilliinnermik erseqqinnerusumik maleruagassisussap, UPA 2012-imi suliarineqarnissaa Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliamit qilanaarinearpoq.

Nakkutilliinerup ingerlanneqarnissaanut kommunit manna tikillugu ataatsimoortumik tapiissutit aqutugalugit aningaasanik pisarsimanersut nakkutilliineq pillugu siunnersuummik UPA 2012-imi saqqummiussinnerminnut atatillugu Naalackersuisut erseqqilluinnartumik nassuiaatigissagaat ataatsimiititaliamit piumasaqaatigineqarpoq. Siunnersuutaajumaartut kommuninut aningaasaqarnikkut annertunerusumik kinguneqassappata, tamanna nakkutilliineq pillugu maleruagassat siunnersuutaajumaartumi erseqqissumik allasimassaaq.

Meeqqanut inuusuttunullu aammalu ilaqutariinnut tapersortarialinnut sammisumik suliniutit amerlasuut sunniuteqalernissaat Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliamit qilanaarinearpoq. Suliniutit kinguneqarluarnerannut takussutissaasinnaavoq meeqqat inuusuttullu angerlarsimaffiup avataanut inissineqartut amerlassusiisa ikiliartulernerat.

Siunnersuutip aningaasatigut kingunissai

Ulloq unnuarlu angerlarsimaffinni nakkutilliinerup nukittorsarneqarnissaa siunertaralugu sulisunut marlunnu 1,2 mio. kr.-it 2011-imi aningaasanut inatsimmut konto pingaarnermi 30.01.01-imi, *Isumaginninnermut Naalackersuisoqarfimmi allaffissornermut tunngasumi*, immikkoortinneqarsimasut ataatsimiititaliap oqaatigissavaa. Sulisut taamatut amerlinerat Naalackersuisullu nakkutilliinnermik ingerlatsinerat siunissami ataavartussaassaaq.

Ataatsimiititaliap inassuteqaatai

Ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut Inuit Ataqtigiit Demokratillu siunnersuut pillugu ima oqaaseqassapput:

Nakkutilliinerup nukittorsarneqarnissaanik siusinnerusukkat aalajangiunneqartoq siunnersuutikkut ugguuna tunngavissinneqaqqittoq amerlanerussuteqartut isumaqarput. Tamatuma kingorna isumaliutiginnereernikkut siunnersuutinik, kommunit inissiinnermut oqartussaasut aammalu Naalackersuisut meeqqanut inuusuttunullu ulloq unnuarlu angerlarsimaffinnut nakkutilliartortarnissaasa qanoq akulikitsigisumik pisarnissaat pillugit minnerpaaffissatut maleruagassat aalajangersarneqarnissaat pillugit siunnersuutinik imaqartunik, nakkutilliisarneq pillugu maleruagassat allannortinneqarnissaannik siunnersuutaajumaartumi saqqummiussisoqassaaq. Kiisalu apeqqutit ataatsimiititaliamit saqqummiunneqartut Naalackersuisunit isummerfigineqarnissaat amerlanerussuteqartunit

kaammattuutigineqarpoq. Angerlarsimaffiup avataanut inissiinermi meeqqap timikkut tarnikkullu sanngiitsup atugai ilungersunartut aallaaviunissaat nakkutilliinerup nukittorsarneratigut qulakkeerreqassaaq.

Tamanna tunngavigalugu ataatsimiititaliamit amerlanerussuteqartut siuliani taaneqartut siunnersuut akuersissutigineqassasoq inassutigaa.

Ataatsimiititaliami ikinnerussuteqartut Siumut Atassullu siunnersuut pillugu ima oqaaseqassapput:

Nakkutilliinermit tunngasut aammalu meeqqat inuusuttullu angerlarsimaffiup avataanut inissinneqartut atugaasa isummerfiginissaat annertuumik pingaaruteqarpoq. Meeqqat inuusuttullu inissinneqarsimasut atugaat nukittorsaavigineqassasut ikinnerussuteqartut Inatsisartuni partiit sinneri peqatigalugit tapersorsoreerpaat. Meeqqat inuusuttullu angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasut atugaannik nukittorsaanerup ilaatigut ilagissavaa nakkutilliinerit amerlassusiannik pitsaassusiannillu nukittorsaaneq. Kiisalu ulloq unnuarlu angerlarsimaffinni pissutsit pitsaasuunissaannik qulakkeerrinninnissaq ikinnerussuteqartut arlaleriarlutik aammalu aalajangersimasunik siunnersuuteqarnermikkut saqqummiuttarsimavaat, taamaaliornikkut meeqqat inuusuttullu inissinneqarsimasut ilaqtaminnut angerlaqqinnissamik tungaanut toqqissisimasumik ineriartorfiusumillu najugaqarsinnaaqqullugit.

Taamaalillutillu ikinnerussuteqartut isumaqarput siunnersuuteqartup siunnersuutigisai UKA 2010/52-imi siunnersuummi akuerineqartukkut suliarineqareersut, kiisalu pineqartumi suliniarnerit aallartereersut, soorluttaaq siunertamut aningaasanik immikkoortitsisoqarnissaa pillugu ikinnerussuteqartut akuersissuteqarnikuusut.

Tamanna tunngavigalugu ataatsimiititaliami ikinnerussuteqartut siuliani taaneqartut siunnersuut itigartinneqassasoq inassutigaa.

Taama oqaaseqarluni isumaliutissiisummilu allassimasutut paasinnilluni ataatsimiititaliap siunnersuut inaarutaasumik aappassaaniigassanngortippaa.

Olga P. Berthelsen,
Siulittaasoq

Debora Kleist

Isak Hammond

Astrid Fleischer Rex

Knud Kristiansen

Ruth Heilmann

Malik Berthelsen